

УКРАЇНСЬКА ЕТНОЛОГІЯ

Кредити та кількість годин: 3 ECTS; 90 годин: 26 год. лекційних, 20 год., семінарських та 44 год. самостійна робота; залік
3 ECTS; 90 годин: 4 год. лекційних, 4 год. семінарських, 82 год. самостійної роботи; залік

I. Опис навчальної дисципліни

Предметом нормативної навчальної дисципліни є проблеми походження українського етносу, реалії української народної матеріальної та духовної культури, домашнього і громадського побуту, морально-етичні та естетичні норми українського народу. Навчальна дисципліна «Традиційна культура українців: українська етнографія» є фундаментальною, професійно орієнтованою дисципліною, призначеною для студентів III курсу гуманітарного факультету спеціальності «Культурологія» денної форми навчання.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є розкриття основних понять, процесів виникнення, розвитку і трансформації у хронологічному та семантичному розумінні головних реалій матеріальної і духовної культури українців; формування стійкої системи знань про теоретичні та практичні аспекти вивчення і побутування галузей народної культури. Прослуховування навчальної дисципліни буде сприяти розвитку у студентів навичок роботи із матеріалами польових досліджень, розвитку вміння орієнтуватися в літературі із дисципліни, створить уявлення про процеси міжкультурних комунікацій.

Завдання навчальної дисципліни – розвинути та набуті такі фахові та загальні компетентності як:

ЗК 7. Здатність працювати самостійно й приймати рішення та продукувати ідеї.

ЗК 8. Навички міжперсональної та групової роботи з повагою до думки іншого.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати культурні, духовно-моральні та академічні цінності українського суспільства.

ФК 5. Здатність виокремлювати основні аспекти традиційної культури українців з метою збереження та відтворення культурної пам'яті.

ФК 11. Здатність до діалогу та порозуміння з представниками різних соціокультурних та етнічних груп.

ФК 15. Здатність інтегрувати знання з історії та теорії української і світової культури в освітню діяльність

У межах зазначених компетентностей завданнями, які ставляться перед навчальною дисципліною, також є:

дати поняття про етнографію як теоретично-прикладну емпіричну дисципліну та предмет вивчення у закладі вищої освіти;

ознайомити студентів із системою звичаїв, вірувань, світорозуміння, моральних, правових, етичних та естетичних форм української традиційної культури;

розкрити процес розвитку української етнографії як науки;

проаналізувати етнографічну народну символіку;

ознайомити студентів із основними українськими традиційними ремеслами та промислами;

розвивати внутрішню культуру молоді, формувати у них природну потребу берегти, продовжувати й примножувати культурні надбання свого народу.

III. Результати навчання

ПРН згідно з ОПП	Результати навчання за навчальною дисципліною
ПРН 6.	Знати основні аспекти традиційної культури українців із метою збереження та відтворення культурної пам'яті: - історичні й теоретичні аспекти дослідження народної культури, бібліографію до навчальної дисципліни; - основні теорії походження українського етносу; - особливості умовного поділу етнографічних елементів культури на матеріальні та духовні; - головні види українських поселень та організацію традиційного житла.
ПРН 11.	Формувати толерантне ставлення до представників різних соціокультурних угруповань і меншин: - освоїти основи етнографічного районування України; - знати типологію традиційних українських громад та особливості громадського побуту; - враховувати чинники, які впливають на збереження народної культури; - визначати особливості розвитку і трансформації елементів народної культури у сучасний період.
ПРН 15.	Застосовувати культурологічне знання в освітній діяльності з метою формування цілісного бачення світової та української культури: - орієнтуватися в теоретично-практичних засадах вивчення та використання елементів народної культури; - аналізувати головні аспекти виникнення і трансформації тих чи інших культурних реалій; - визначати та аналізувати проблеми і перспективи розвитку народної культури на сучасному етапі; - вбачати різницю між оригінальним та кітчевим народним мистецтвом.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1	Вступ. Предмет, завдання, курсу. Історія розвитку Української етнології як науки
2	Основні джерела і методи етнографічної роботи
3	Історико-етнографічне районування України
4	Рід, родина, сім'я (сімейна община): склад і значення для українців
5	Українські символи та священні знаки. Державна символіка України
6	Мовленнєвий та поведінковий етикет українців
7	Народні знання із різних галузей життя
8	Українські народні музичні інструменти
9	Види українських поселень. Типи житла
10	Традиційні знаряддя праці і транспортні засоби українців
11	Традиційні громади і громадський побут
12	Традиційний одяг українців
13	Традиційна їжа і харчування українців

